

допоможуть переконатись, що такі системи є точними та відсутній дискримінаційний вплив на особу. Використання віддаленої біометричної ідентифікації в режимі реального часу в загальнодоступних приміщеннях для цілей правопорядку створює особливі ризики для основних прав, зокрема гідності людини, поваги до приватного та сімейного життя, захисту персональних даних та недискримінації. Тому це заборонено в принципі, за кількома вузькими винятками, які суворо визначені, обмежені та регламентовані. Вони включають використання для правоохоронних цілей цілеспрямованого пошуку конкретних потенційних жертв злочинів, включаючи зниклих дітей; відповідь на безпосередню загрозу теракту; або виявлення та встановлення осіб, які вчинили тяжкі злочини. Нарешті, до всіх систем розпізнавання емоцій та біометричної категоризації завжди будуть застосовуватися конкретні вимоги щодо прозорості.

Таким чином, у Європейському Союзі вже розроблені чіткі правила використання систем біометричної ідентифікації осіб в режимі реального часу. Зазначене свідчить про необхідність приведення законодавства України про захист персональних даних до високих стандартів Євросоюзу.

Ключові слова: штучний інтелект, персональні дані, біометричні дані, інформаційні технології.

Ключевые слова: искусственный интеллект, персональные данные, биометрические данные, информационные технологии.

Key words: artificial intelligence, personal data, biometric data, information technology.

ОМЕЛЬЧУК ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ДО ПИТАННЯ РОЗМЕЖУВАННЯ КАТЕГОРІЙ «ЦИВІЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК» ТА «ЦИВІЛЬНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ»

Цивільне законодавство та юридична наука широко використовують схожі за змістом категорії «цивільний обов'язок», «цивільне зобов'язання», а також похідні від них «обов'язок особи», «зобов'язана особа».

Суб'єктивний цивільний обов'язок зазвичай розглядається у контексті змісту цивільних правовідносин у безпосередньому зв'язку з суб'єктивними цивільними правами. Як зазначає С.О. Погрібний, суб'єктивний цивільний обов'язок необхідно розглядати як вид і міру належної поведінки суб'єкта цивільних правовідносин. Обов'язок, наряду з цивільним правом, виникає на підставі норми об'єктивного цивільного права (статутного або договірної), у зв'язку з виникненням

передбаченого нормою юридичного факту. Науковець також наголошує, що суб'єктивний цивільний обов'язок одного учасника цивільних правовідносин виникає одночасно з виникненням суб'єктивного цивільного права іншого [1, с.202].

На думку Н.Ю. Голубевої, термін «зобов'язання» не можна ототожнювати з терміном «обов'язок». Дослідниця наголошує, що актуальність питання про співвідношення і відмежування зобов'язання від обов'язку зумовлена існуючою в сучасній правозастосовчій практиці плутаниною та нечіткістю в питаннях відмежування зобов'язання від публічних обов'язків [2, с.13].

Так, наприклад при формулюванні назви ст. 61 Закону України «Про банки і банківську діяльність» використовує форму «Зобов'язання щодо збереження банківської таємниці» [3]. Ч.2 цієї статті встановлює правило, щодо якого службовці банку при вступі на посаду підписують зобов'язання щодо збереження банківської таємниці. В той же час, відповідно до п. 1.2 Глави 1 Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затверджених Постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 року № 267 банки зобов'язані забезпечувати зберігання та захист інформації, яка містить банківську таємницю, з метою недопущення її незаконного розкриття. При цьому п. 1.3 Глави 2 Правил визначає, що працівники банку в разі прийняття їх на роботу підписують зобов'язання щодо збереження банківської таємниці [4].

Таким чином, бачимо, що в тексті взаємопов'язаних норм термін зобов'язання використаний у різних значеннях. Якщо при конструюванні положень Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці та назви ст.61 Закону України «Про банки і банківську діяльність» під зобов'язанням очевидно розуміється цивільний обов'язок додержання банківської таємниці, який виникає з того моменту, коли особа стає клієнтом банківської установи, а банку стає відомою конфіденційна інформація клієнта [5, с.42], то в ч.2 ст.61 Закону України «Про банки і банківську діяльність» мова йде про документ, яким закріплюється певне коло службових обов'язків.

В свою чергу, в теорії цивільного права цивільне (цивільно-правове) зобов'язання розглядається як цивільне правовідношення, учасники якого мають права та/або обов'язки, спрямовані на опосередкування динаміки цивільних відносин: передачу майна, виконання роботи, надання послуг, сплату грошей тощо. Елементами змісту таких правовідносин як раз і є суб'єктивні цивільні права та обов'язки.

Тобто цивільні обов'язки та цивільні зобов'язання є очевидно пов'язаним, але не тотожними категоріями, адже цивільні обов'язки можуть виникати і у абсолютних відносин, зокрема, обов'язок не вчиняти порушень прав інших осіб. В свою чергу зобов'язання складаються не лише з обов'язків, а таким обов'язкам кореспондує право іншої сторони зобов'язання. Таким чином, необхідно впорядкувати термінологію спеціального законодавства на предмет її відповідності засадам цивільного права та термінологічному апарату, встановленому Цивільним кодексом України.

Список використаної літератури:

1. Погрібний С.О. Юридичні обов'язки та їх виконання в механізмі правового регулювання договірних цивільних відносин. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. Вип. 42. С. 202-207.
2. Голубева Н.Ю. Зобов'язання у цивільному праві України: методологічні засади правового регулювання : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2013. 40 с.
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
4. Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці: Постанова Правління Національного банку України від 14.07.06 р. № 267. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0935-06>
5. Чернадчук О.В. Конфіденційність інформації клієнта банку: актуальні питання. *Інформація і право*. 2016. № 1. С. 37-43.

Ключові слова: цивільний обов'язок, цивільне зобов'язання, цивільні правовідносини.

Ключевые слова: гражданский долг, гражданское обязательство, гражданские правоотношения.

Key words: civil obligation, civil obligation, civil legal relations.

BABICH IRINA

*National University "Odesa Law Academy",
Associate Professor of Civil Law Department, Candidate of Law,
Associate Professor*

THE MEANING OF PRINCIPLE OF GOOD FAITH IN EXERCISING THE RIGHT OF HONOR AND DIGNITY

The developments in social, political and economic life of Ukraine generated considerable attention in the system of legal priorities to the status of person, and to the right of honor, dignity and business reputation.

The Constitution of Ukraine recognizes the centrality of human his life and honor. Other rights juxtaposed hierarchically to a lower level.

Such legal regulation of the status of human meets the international standards and explains its sectorial regulation in national legislation at the sectorial level.

The legislator underscores the intent to harmonize the legislation of Ukraine with international standards by placing the Book "Personal non-property rights" as second, immediately after the general provisions.

The Ukrainian legislation contains the limits of realization and protection of the civil rights. This construction is based on several principles, the leading position among which occupies requirement that subjective civil rights,